

HANDBOEK

VEILIG WATERSPORTKLIMAAT

— Juli 2026

 watersportverbond

INTRODUCTIE

Als bestuurder van een watersportvereniging ben je verantwoordelijk voor een veilige (sport) vereniging. Een plek waar plezier voorop staat, waar iedereen zich welkom voelt en waar geen ruimte is voor agressie, intimidatie, pesten, discriminatie of (seksueel) grensoverschrijdend gedrag. Een veilige vereniging ontstaat niet vanzelf; het vraagt om aandacht, bewustwording en duidelijke afspraken.

Het Watersportverbond vindt het belangrijk dat iedereen op en rond het water veilig en met plezier kan sporten, recreëren en vrijwilligerswerk kan doen. Verenigingen spelen hierin een cruciale rol. Zij vormen de basis van de georganiseerde watersport en zijn de plek waar leden elkaar ontmoeten, vaardigheden leren en samen mooie ervaringen opdoen. Daarom ondersteunen wij verenigingen graag bij het creëren en behouden van een sociaal veilig sportklimaat.

Een veilig sportklimaat draagt niet alleen bij aan het welzijn van leden, vrijwilligers, instructeurs, trainers, coaches en bestuurders, maar versterkt ook de vereniging als geheel. Mensen voelen zich meer betrokken, blijven langer actief en durven elkaar aan te spreken wanneer dat nodig is. Door bewust aandacht te besteden aan sociale veiligheid laat je als bestuur zien dat respectvol met elkaar omgaan de norm is en dat iedereen binnen de vereniging zichzelf kan zijn.

Om verenigingen hierbij te ondersteunen, heeft NOC*NSF samen met de sportbonden de vier v's voor veiligheid ontwikkeld. Deze vier v's vormen een praktisch fundament voor sociale veiligheid binnen de sport. Als vereniging kun je dit fundament leggen door te werken met:

- **Vastgestelde gedragscode**
- **Vertrouwenscontactpersoon op de vereniging**
- **Verklaring Omtrent het Gedrag**
- **Vakkundige instructeurs, trainers en officials**

Met deze maatregelen verklein je de kans op ongewenst gedrag en zorg je ervoor dat signalen tijdig worden herkend en opgepakt. Bovendien laat je zien dat sociale veiligheid een gezamenlijke verantwoordelijkheid is van bestuur, vrijwilligers, instructeurs, trainers, officials en leden.

In dit handboek vind je praktische informatie over de vier v's, handige tips en checklists waarmee je direct aan de slag kunt. Zo helpen we je stap voor stap bij het creëren van een veilig watersportklimaat waarin iedereen met vertrouwen en plezier kan deelnemen.

INHOUDSOPGAVE

- 2 **Introductie**
- 3 **Inhoudsopgave**
- 4 **Grensoverschrijdend gedrag**
- 5-6 **Vastgestelde gedragscode**
[Checklist gedragscode](#)
- 7-8 **Vertrouwenscontactpersoon op de vereniging**
[Checklist vertrouwenscontactpersoon](#)
- 9-11 **Verklaring Omtrent het Gedrag**
[Checklist Verklaring Omtrent Gedrag](#)
- 12-13 **Vakkundige instructeurs, trainers en officials**
[Checklist Vakkundige instructeurs, trainers en officials](#)
- 14 **Zelf aan de slag? Printbare checklist**
- 15 **Notities**

GRENSOVERSCHRIJDEND GEDRAG

Grensoverschrijdend gedrag is elke vorm van verbaal, fysiek of online gedrag waarbij iemands persoonlijke grenzen worden overschreden. Hierdoor kan iemand zich onveilig, vernederd, onder druk gezet of bedreigd voelen. Het gaat dus niet alleen om wat iemand bedoelt, maar vooral om het effect dat het gedrag op een ander heeft.

Vormen van grensoverschrijdend gedrag zijn bijvoorbeeld pesten, intimidatie, discriminatie, agressie en seksuele intimidatie.

- **Pesten** is het herhaaldelijk kleineren, uitsluiten of kwetsen van iemand, bijvoorbeeld door nare opmerkingen, roddelen of iemand structureel buitensluiten.
- **Intimidatie** is gedrag waarbij iemand onder druk wordt gezet of bang wordt gemaakt, bijvoorbeeld door dreigen, schreeuwen of iemand voortdurend bekritisieren.
- **Discriminatie** betekent dat iemand anders wordt behandeld of benadeeld vanwege persoonlijke kenmerken, zoals afkomst, huidskleur, leeftijd, geslacht, seksuele oriëntatie, geloof of een beperking.
- **Agressie** kan verbaal zijn (schelden, bedreigen) of fysiek (duwen, slaan).
- **Seksuele intimidatie** is ongewenst seksueel getint gedrag, zoals ongepaste opmerkingen, aanrakingen of berichten.

Wanneer iemand te maken krijgt met grensoverschrijdend gedrag kan dat grote impact hebben. Het kan leiden tot stressklachten, spanning, angst of boosheid. Mensen kunnen zich terugtrekken, zich schamen of schuldgevoelens ontwikkelen. Vooral bij seksueel grensoverschrijdend gedrag komt schaamte vaak voor, waardoor het voor slachtoffers moeilijk kan zijn om erover te praten.

Meldplicht bij seksueel grensoverschrijdend gedrag

Als je als bestuurder een vermoeden hebt of er melding is gedaan van seksueel grensoverschrijdend gedrag, dan heb je als bestuurder een meldplicht. Deze melding doe je bij het [Meldpunt Veilige Watersport](#) van het Watersportverbond.

Waarom is het belangrijk om dit als verenigingsbestuurder te weten?

Voor bestuurders van verenigingen is het belangrijk om te herkennen wat grensoverschrijdend gedrag is en welke vormen het kan aannemen. Als je weet waar je op moet letten, kun je eerder signalen oppikken en beter handelen wanneer er iets speelt.

Daarnaast helpt deze kennis om binnen de vereniging duidelijke afspraken te maken over gewenst gedrag en aan de slag te gaan met de 4 V's voor een veilig watersportklimaat.

FASTGESTELDE GEDRAGSCODE

Een gedragscode is een belangrijk onderdeel van het verenigingsbeleid rondom gewenst en ongewenst gedrag. Door middel van een gedragscode weten jouw leden, vrijwilligers en anderen op de vereniging waar je als vereniging voor staat. Met een gedragscode weet iedereen wat het gewenste gedrag is en neem je als vereniging twijfel weg wanneer iemand ongewenst gedrag bespreekbaar wil maken.

CHECKLIST GEDRAGSCODE

Bepaal met elkaar, bestuur en belangrijke sleutelfiguren, het gezamenlijke vertrekpunt

Voer met bestuur en daarna bijvoorbeeld kort met instructeurs, trainers, officials en/of andere sleutelfiguren binnen de vereniging het gesprek en bepaal het gezamenlijke vertrekpunt. Je kunt hierbij als start de volgende vragen stellen;

- Wat versta je als vereniging onder een veilig en prettig (water)sportklimaat?
- Welk gedrag past bij de vereniging en wat niet?

Bepaal voor wie de gedragscode geldt

Maak onderscheid waar nodig, denk aan: leden, instructeurs/trainers, vrijwilligers en/of bestuur.

Schrijf de gedragscode

Er zijn bestaande gedragscodes die je kunt gebruiken of waarop je de gedragscode van de vereniging kunt baseren. Je vertaalt ze hierbij naar jullie leden en jullie cultuur.

- [Gedragscode Watersportverbond](#)
- [Gedragscode voor functionarissen, bestuurders en vrijwilligers](#)
- [Gedragscode voor officials](#)
- [Gedragscode voor sporters](#)
- [Gedragscode voor instructeurs, trainers, coaches en begeleiders](#)

Betrek de leden van jouw vereniging

Voor het creëren van draagvlak is het raadzaam om leden te betrekken bij het opstellen van de gedragscode. Je hoeft geen inspraakrondes te organiseren, maar leg het concept eens voor aan een paar commissies en instructeurs/trainers. Vraag hierbij gericht om feedback en laat daarna zien wat je met de opmerkingen hebt gedaan.

Formele vaststelling

Als je de gedragscode hebt gemaakt, dan kan je de gedragscode formeel vaststellen. Leg hierbij vast voor wie de gedragscode geldt, per wanneer de gedragscode geldt en hoe ermee wordt omgegaan bij overtreding. Zo is de gedragscode niet vrijblijvend.

Implementatie

Implementatie is misschien wel het belangrijkste onderdeel in deze checklist. Het is van groot belang om de gedragscode zichtbaar en bespreekbaar te maken. Neem de gedragscode mee als onderdeel van introductie van nieuwe leden, zorg dat deze zichtbaar is op de website en benoem de gedragscode bij bijeenkomsten.

Borging in dagelijks handelen

Het is belangrijk om de gedragscode levend te houden. Dat doe je door als bestuur het goede voorbeeld te geven. Zorg er ook voor dat instructeurs, trainers, officials en commissieleden de gedragscode uitdragen. Het aanspreken op gedrag en het duidelijk maken wat er gebeurt als je de gedragscode overtreedt, is ook onderdeel van het borgen van de gedragscode in het dagelijks handelen.

Evalueren en actualiseren

Een gedragscode mag meegroeien met de vereniging en maatschappelijke ontwikkelingen en is daarmee een levend document. Evalueer de gedragscode eens per 2 jaar of eerder bij incidenten of grote veranderingen binnen de vereniging. Check hierbij of de gedragscode (nog) aansluit bij de praktijk.

Zelf aan de slag? Gebruik de printbare checklist achterin het handboek om de actiepunten uit dit hoofdstuk af te vinken.

VERTROUWENSCONTACTPERSOON OP DE VERENIGING

Een veilige en respectvolle vereniging begint bij betrokken mensen die oog hebben voor elkaar. Daarom is de rol van een vertrouwenscontactpersoon (VCP) zo belangrijk.

Een vertrouwenscontactpersoon is een laagdrempelig aanspreekpunt binnen de vereniging rondom sociale veiligheid. Iedereen binnen de vereniging kan met vragen, zorgen of mogelijke meldingen bij de vertrouwenscontactpersoon terecht. De vertrouwenscontactpersoon biedt een luisterend oor, denkt mee en weet welke mogelijke vervolgstappen er zijn. Een vertrouwenscontactpersoon is geen hulpverlener, maar wel een belangrijke schakel bij het signaleren, bespreekbaar maken en helpen opvolgen van grensoverschrijdend gedrag.

Daarnaast heeft de vertrouwenscontactpersoon een rol in de preventie van grensoverschrijdend gedrag. Door signalen op te vangen en patronen te herkennen kan de vertrouwenscontactpersoon, samen met het bestuur, bijdragen aan het versterken van een veilig watersportklimaat binnen de vereniging.

De inhoud van gesprekken of meldingen blijft altijd bij de vertrouwenscontactpersoon en de persoon die zich meldt. Door deze scheiding blijft de vertrouwelijkheid gewaarborgd en kan de vertrouwenscontactpersoon onafhankelijk functioneren.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het creëren van de randvoorwaarden waarin de vertrouwenscontactpersoon zijn of haar rol goed kan vervullen. Denk daarbij aan het formeel aanstellen van een vertrouwenscontactpersoon, het zorgen voor zichtbaarheid binnen de vereniging en het faciliteren van scholing of ondersteuning. De rol van het bestuur en het verantwoordelijke bestuurslid is uitsluitend organisatorisch: zorgen dat de vertrouwenscontactpersoon zijn of haar werk goed kan doen en dat signalen over sociale veiligheid – op hoofdlijnen – bij het bestuur onder de aandacht komen.

Een aantal handige links:

- [Opleiding vertrouwenscontactpersoon NOC*NSF](#)
- [Meldpunt Watersportverbond](#)
- [Informatie over vertrouwenscontactpersoon](#)
- [Functieprofiel en werkwijze vertrouwenscontactpersoon](#)
- [Overzichtsformulier voor een VCP](#)

CHECKLIST VERTROUWENSCONTACTPERSOON

Besluit en draagvlak in het bestuur

Neem als bestuur een formeel besluit om een vertrouwenscontactpersoon (VCP) aan te stellen en wijs één bestuurslid aan als aanspreekpunt voor de vertrouwenscontactpersoon. Dit bestuurslid heeft geen inhoudelijke rol bij meldingen of gesprekken. De rol is uitsluitend organisatorisch, zodat de vertrouwenscontactpersoon onafhankelijk en vertrouwelijk kan werken.

Schets een helder profiel

Een vertrouwenscontactpersoon krijgt te maken met persoonlijke en vertrouwelijke informatie en vervult daarmee een kwetsbare functie. Het is daarom belangrijk dat de vertrouwenscontactpersoon hier goed mee kan omgaan. Een vertrouwenscontactpersoon dient toegankelijk, betrouwbaar en vooral integer te zijn.

Verder is het belangrijk dat de vertrouwenscontactpersoon beschikt over empathie en verantwoordelijkheidsgevoel, kan omgaan met emoties, goed kan luisteren en het probleem helder kan krijgen. Leg vast wat de gewenste positie is (iemand van binnen of buiten de vereniging), wat de tijdsbesteding en beschikbaarheid moet zijn en denk na over het aantal Vertrouwenscontactpersonen, bijvoorbeeld een man en een vrouw. Leg daarnaast vast wat een vertrouwenscontactpersoon wel en niet doet.

Ga actief en persoonlijk op zoek

Voordat je op zoek gaat, kan je mogelijke kandidaten in kaart brengen. Maak een lijstje met leden, ouders van leden, bestaande vrijwilligers of externen. Benader kandidaten persoonlijk en geef vooral de ruimte aan de persoon om na te denken over de functie. Bij het zoeken en aanstellen van een vertrouwenscontactpersoon kun je ook met meerdere verenigingen samenwerken. Misschien heeft een vereniging in de directe omgeving al iemand aangesteld en zou dezelfde persoon deze rol ook voor jouw vereniging kunnen vervullen.

Selecteer de kandidaat en benoem deze als vertrouwenscontactpersoon

Als je kandidaten hebt gevonden dan is het raadzaam om een gesprek te voeren over motivatie, rolopvatting en grenzen. Daarnaast is het goed om te checken of de kandidaat zich onafhankelijk genoeg voelt. Benoem daarna de Vertrouwenscontactpersoon formeel door bijvoorbeeld een bestuursbesluit en leg afspraken vast (bijvoorbeeld de duur van de benoeming en evaluatiemomenten).

Scholing en ondersteuning

Wanneer je iemand hebt benoemd die nog geen training of opleiding heeft gevolgd, dan is het verstandig de vertrouwenscontactpersoon een opleiding tot vertrouwenscontactpersoon te laten volgen. Deze opleiding wordt aangeboden door NOC*NSF en is gratis. De scholing bestaat uit een voorbereidende online module en één of twee bijeenkomsten. [Vind hier meer informatie over de opleiding.](#) Zorg er daarnaast voor dat de vertrouwenscontactpersoon weet waar hij/zij terecht kan bij twijfel.

De vertrouwenscontactpersoon kan altijd terecht bij [het Meldpunt](#) van het Watersportverbond om te sparren of vragen te stellen. De medewerkers van het Meldpunt luisteren en denken mee, maar zijn géén hulpverlener en doen niet zelf onderzoek bij incidenten.

Communiceer binnen de vereniging

Informeer de leden over de aanwezigheid van een vertrouwenscontactpersoon. Neem in deze informatie in ieder geval op wie de vertrouwenscontactpersoon is, wat je met een vertrouwenscontactpersoon kunt bespreken en hoe je contact op kunt nemen. Plaats de gegevens duidelijk zichtbaar op de website van jouw vereniging, in het clubgebouw en (indien van toepassing) het verenigingsblad.

Borging en continuïteit

Evalueer jaarlijks met de vertrouwenscontactpersoon hoe de rol wordt ervaren en bespreek of het huidige beleid werkt. Leg daarnaast vast wat er gebeurt bij een wisseling en/of afwezigheid van de vertrouwenscontactpersoon.

Zelf aan de slag? Gebruik de printbare checklist achterin het handboek om de actiepunten uit dit hoofdstuk af te vinken.

VERKLARING OMTRENT HET GEDRAG

Wat is een VOG

Een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) is een verklaring van het ministerie van Veiligheid en Justitie waaruit blijkt dat het gedrag van een persoon uit het verleden geen bezwaar oplevert voor het gevraagde doel, bijvoorbeeld voor het doen van vrijwilligerswerk bij een vereniging. Een VOG is uitsluitend gekoppeld aan een strafrechtelijke veroordeling.

Verklein de kans op ongewenst gedrag

Vrijwilligers verplichten een VOG te tonen is één van de maatregelen die je als bestuur kan nemen om de kans op grensoverschrijdend gedrag binnen de vereniging te verkleinen. Daarbij is het een belangrijk signaal naar buiten toe en vermindert het de kans dat personen die eerder in de fout zijn gegaan, een functie bij de vereniging kunnen uitoefenen. Het biedt geen garanties, maar op deze wijze laat je als vereniging wel zien dat je de veiligheid van je leden, vrijwilligers en bezoekers serieus neemt.

Wanneer geeft Justis een VOG af?

Justis geeft alleen een VOG af als blijkt dat de aanvrager géén strafbare feiten op diens naam heeft staan ten aanzien van het doel waarvoor de VOG is aangevraagd óf als de betrokkene niet in politieonderzoeken wordt genoemd. Als er sprake is van strafbare feiten of als iemand 'gevlagd staat', dan beoordeelt Justis aan de hand van een screeningsprofiel of deze strafbare feiten een belemmering (kunnen) vormen voor de afgifte van de VOG in de specifieke context waarin hij wordt aangevraagd. Zo zal een aanvraag voor een beoogd penningmeester afgewezen worden als deze voorheen fraude heeft gepleegd. Maar een vrijwilliger, waarvan het de bedoeling is dat die trainingen zal gaan geven, wordt daar niet op afgewezen.

Beleid

Als vereniging bepaal je welke vrijwilligers een VOG moeten kunnen tonen, op welk screeningsprofiel ze worden getoetst en hoe recent de VOG moet zijn. De VOG is een momentopname en aan de VOG is geen geldigheidsduur verbonden. Als vereniging bepaal je om de hoeveel jaar je de VOG-aanvraag wordt herhaald. Geadviseerd wordt om dit iedere drie jaar te doen.

CHECKLIST VERKLARING OMTRENT GEDRAG

Besluit en draagvlak in het bestuur

Meld jouw vereniging aan voor de gratis VOG-regeling via het aanmeldformulier bij het CIBG, de uitvoeringsorganisatie van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Bij de aanmelding moet je aan een aantal voorwaarden voldoen;

- Als vereniging werk je met vrijwilligers die werken met kwetsbare mensen en/of gebruik kunnen maken van hun positie. Onder kwetsbare mensen vallen ook sporters.
- Als vereniging heb je een beleid voor een veilig (water)sportklimaat. Zorg ervoor dat je dit beleid bij aanmelding kunt uploaden of kunt aantonen door een link naar het beleid op de website van de vereniging.
- Als vereniging ontvang je niet vanuit andere wet- of regelgeving een VOG voor vrijwilligers.
- Als vereniging sta je ingeschreven bij de Kamer van Koophandel.
- Als vereniging moet je eHerkenning hebben om, als je bent toegelaten tot de regeling, gratis VOG's klaar te kunnen zetten voor jouw vrijwilligers.

eHerkenning

Een eHerkenning is te vergelijken met een DigiD, maar dan voor organisaties. Een eHerkenning heb je nodig om als vereniging in te loggen bij verschillende (overheids) instanties. Een VOG vraag je met eHerkenning online aan bij Justis.

Je vraagt een eHerkenning-inlogmiddel aan bij een erkende leverancier. De prijs hiervoor verschilt per aanbieder en per betrouwbaarheidsniveau of aanvullende dienst die je aanvraagt. Voor het aanvragen van VOG's bij Justis heb je betrouwbaarheidsniveau EH2+ nodig. Je logt hierbij in met een gebruikersnaam, wachtwoord en een aanvullende sms- of pincode.

Vaststellen aanvrager VOG's

Een inlogmiddel van eHerkenning is persoonsgebonden en kan je binnen een vereniging niet delen of overdragen. In elk betrouwbaarheidsniveau moet je een persoon eerst machtigen voordat deze persoon namens jouw vereniging mag inloggen. Stel dan ook binnen jouw vereniging vast wie de VOG's bij Justis aanvraagt en op echtheid controleert.

Screeningsprofiel

Het bepalen van het VOG screeningsprofiel voor vrijwilligers doe je door de risico's van een functie te analyseren. Om in aanmerking te komen voor een gratis VOG, dient profiel 84 en/of 85 verplicht ingevuld te worden. Wanneer een VOG aangevraagd wordt, dient geklikt te worden op 'algemeen screeningsprofiel', vervolgens kan bij 'personen' geklikt worden op 84 en/of 85. Daarnaast is het mogelijk om andere profielen aan te kruisen, bijvoorbeeld voor functies met geld (penningmeester), goederen of leidinggevende taken (bestuur), bijvoorbeeld gebied 1 (informatie), code 11 (raadplegen en bewerken systemen) en 12 (omgaan met gevoelige/vertrouwelijke informatie).

Registratiebeleid

Een VOG moet worden gecontroleerd op echtheid. De echtheidskenmerken kun je niet controleren aan de hand van een scan of kopie. Dit betekent dat de vrijwilliger de VOG aan iemand in de vereniging moet laten zien. Je mag geen kopie van de VOG maken. Het origineel blijft in bezit van de vrijwilliger. Om de procedure netjes af te ronden leg je de naam van de vrijwilliger in kwestie vast, noteer je daarbij op welke datum de VOG door Justis is verstrekt en wanneer het origineel op echtheid is gecontroleerd. Een overzicht in Excel of een eenvoudige andere registratie voldoet.

Communicatie

Het is belangrijk dat je als vereniging communiceert over je VOG-beleid. Door hierover open te communiceren laat je als vereniging zien dat je actief werkt aan een sociaal veilige sportomgeving. Daarnaast maak je verwachtingen naar vrijwilligers helder, creëer je draagvlak en heeft het een preventieve werking. Wat kan je als vereniging concreet communiceren?

- Wat is een VOG?
- Voor wie geldt het VOG-beleid?
- Waarom je dit als vereniging vraagt
- Hoe de aanvraag werkt
- Hoe je als vereniging met de VOG's omgaat, privacy
- Samenhang met ander beleid, plaats het VOG-beleid in de bredere context van het beleid van de vereniging.

Een aantal handige links:

- [Informatie over en aanvragen van gratis VOG-regeling](#)
- [Veelgestelde vragen over de VOG en de gratis VOG-regeling, Centrum Veilige Sport](#)
- [Informatie over weigering van een VOG, Centrum Veilige Sport](#)
- [Animatie regeling gratis VOG](#)

Zelf aan de slag? Gebruik de printbare checklist achterin het handboek om de actiepunten uit dit hoofdstuk af te vinken.

VAKKUNDIGE INSTRUCTEURS, TRAINERS EN OFFICIALS

Wanneer je als watersportvereniging lessen, trainingen of wedstrijden organiseert, spelen instructeurs, trainers/coaches en officials een belangrijke rol bij het creëren van een sociaal veilige sportomgeving. Zij staan vaak het dichtst bij de sporters en hebben veel invloed op de sfeer, omgangsvormen en veiligheid binnen de vereniging.

Daarom is het belangrijk dat instructeurs, trainers/coaches en officials goed worden opgeleid. In een opleidingsprogramma leren zij niet alleen technische en sport inhoudelijke vaardigheden, maar is er ook aandacht voor pedagogiek, integriteit en sociale veiligheid. Zo leren zij hoe zij sporters op een positieve manier begeleiden, hoe zij grenzen herkennen en respecteren en hoe zij moeten handelen wanneer er sprake is van ongewenst gedrag.

Voor de vereniging heeft dit meerdere voordelen. Opgeleide vrijwilligers:

- weten hoe zij een veilige en respectvolle sportomgeving creëren;
- herkennen signalen van pesten, buitensluiten of ander grensoverschrijdend gedrag;
- weten hoe zij moeten ingrijpen bij conflicten of ongewenste situaties;
- sluiten met hun lessen en trainingen beter aan bij de behoefte, motivatie en belevingswereld van sporters.

Door als vereniging te investeren in het opleiden van instructeurs, trainers/coaches en officials zorg je niet alleen voor betere begeleiding op het water, maar ook voor een sterker en veiliger verenigingsklimaat.

Als vereniging kun je zelf instructeurs, trainers en/of officials opleiden als je hiertoe als vereniging bent uitgerust. Je geeft deze opleiding, via het Watersportverbond, volgens de Kwalificatiestructuur Sport (KSS). De KSS is een landelijk raamwerk dat door NOC*NSF samen met de sportbonden is ontwikkeld en waarborgt dat opleidingen in de sport vergelijkbaar en herkenbaar zijn en voldoen aan vastgestelde kwaliteitscriteria. In de KSS zijn de verschillende functies met de bijbehorende competenties (kennis, vaardigheden en houding) beschreven en worden deze eenduidig getoetst.

Zo weten sporters, verenigingen, maar ook cursisten en opleidingslocaties dat een opgeleide instructeur, trainer of official overal in Nederland hetzelfde kwaliteitsniveau heeft.

De Watersport Academy speelt hierin een belangrijke rol door verenigingen te ondersteunen en te versterken in het opleiden van kader. Via de Watersport Academy krijgen verenigingen toegang tot kennis, opleidingsmaterialen en begeleiding die aansluiten bij de KSS-structuur. Dit biedt niet alleen praktische handvatten voor het organiseren van opleidingen, maar zorgt er ook voor dat verenigingen duurzaam kunnen investeren in de ontwikkeling van hun eigen instructeurs, trainers/coaches en officials. Daarmee vergroot de Watersport Academy de continuïteit, kwaliteit en professionaliteit binnen de vereniging.

Als je de daartoe bevoegde personen (leercoach) in huis hebt, kun je zelf een opleidingsprogramma vormgeven. Het Watersportverbond kan echter ook in dit opleidingsprogramma voorzien. Als vereniging kun je toegang krijgen tot een online omgeving waarin het opleidings-traject efficiënt en gestructureerd is vormgegeven. Op gebruikersvriendelijke wijze wordt de kandidaat door de opleiding geleid met opdrachten in theorie en praktijk. Als vereniging bied je deelnemers een gekwalificeerde leercoach, die hen helpt bij het doorlopen van het leertraject. Het Watersportverbond biedt hiertoe ook een opleiding tot leercoach, waarmee je iemand uit jouw eigen geledingen voor deze rol kunt opleiden.

Check de website van de **Watersport Academy**, hét kennis- en opleidingsplatform van het Watersportverbond.
www.watersportacademy.nl

CHECKLIST VAKKUNDIGE INSTRUCTEURS, TRAINERS EN OFFICIALS

Besluit en draagvlak in het bestuur

Leg als bestuur vast dat instructeurs, trainers/coaches en officials die binnen de vereniging actief zijn een passende opleiding volgen of bereid zijn deze te volgen. Door hier duidelijke afspraken over te maken laat je als vereniging zien dat kwaliteit, veiligheid en goed begeleiden van watersporters belangrijk zijn. Leg deze afspraken bijvoorbeeld vast in beleid of in afspraken met commissies die verantwoordelijk zijn voor opleidingen, trainingen of wedstrijden.

Breng rollen en opleidingsbehoefte in kaart

Maak een overzicht van alle rollen binnen de vereniging waarbij begeleiding of leiding wordt gegeven aan sporters, zoals instructeurs, trainers/coaches en officials. Kijk vervolgens welke opleiding of scholing bij deze rollen past. Door dit overzicht te maken krijg je inzicht in waar al voldoende kennis aanwezig is en waar nog opleidingsbehoefte ligt.

Stimuleer vrijwilligers om een opleiding te volgen

Ga actief met vrijwilligers in gesprek over het volgen van een opleiding. Leg uit waarom dit belangrijk is voor de sporters, de vereniging én voor hun eigen ontwikkeling. Veel vrijwilligers vinden het leuk en waardevol om nieuwe vaardigheden te leren. Maak de stap zo laagdrempelig mogelijk door tijdig informatie te delen en te helpen bij de aanmelding.

Faciliteer en ondersteun opleidingen

Zorg ervoor dat vrijwilligers ook daadwerkelijk de mogelijkheid krijgen om een opleiding te volgen. Denk bijvoorbeeld aan het reserveren van budget voor opleidingskosten, het vergoeden van cursusgeld of het beschikbaar stellen van tijd en ondersteuning. Door als vereniging te investeren in opleidingen laat je zien dat je de inzet van vrijwilligers waardeert.

Besteed aandacht aan pedagogiek en sociale veiligheid

Instructeurs, trainers/coaches en officials hebben veel contact met sporters en spelen een belangrijke rol in de sfeer binnen de vereniging. Het is daarom belangrijk dat zij niet alleen sporttechnisch worden opgeleid, maar ook leren hoe zij sporters op een positieve en veilige manier begeleiden. In een goede opleiding leren zij bijvoorbeeld hoe zij omgaan met verschillende leeftijden en niveaus, hoe zij grenzen herkennen en respecteren en hoe zij kunnen handelen wanneer er sprake is van pesten, buitensluiten of ander grensoverschrijdend gedrag.

Zorg voor begeleiding en uitwisseling binnen de vereniging

Nieuwe instructeurs, trainers/coaches en officials kunnen veel leren van ervaren vrijwilligers. Zorg daarom voor begeleiding wanneer iemand start in een rol, bijvoorbeeld door mee te laten lopen of door een ervaren vrijwilliger als aanspreekpunt te koppelen. Daarnaast kan het waardevol zijn om regelmatig ervaringen te delen binnen de vereniging, zodat vrijwilligers van elkaar kunnen leren.

Blijf investeren in ontwikkeling

Opleiden is geen eenmalige stap. Stimuleer instructeurs, trainers/coaches en officials om zich te blijven ontwikkelen en hun kennis en vaardigheden up-to-date te houden. Denk bijvoorbeeld aan vervolgcursussen, themabijeenkomsten of het delen van nieuwe inzichten binnen de vereniging. Zo blijft de kwaliteit van begeleiding binnen de vereniging op peil.

Zelf aan de slag? Gebruik de printbare checklist achterin het handboek om de actiepunten uit dit hoofdstuk af te vinken.

PRINTBARE CHECKLIST

Je hebt de belangrijkste onderwerpen rondom een veilig watersportklimaat doorgenomen. Met deze checklist controleer je eenvoudig welke onderdelen binnen jouw vereniging al geregeld zijn en waar nog kansen liggen. Bespreek de punten binnen het bestuur, vink ze af en gebruik de lijst als praktisch hulpmiddel om stap voor stap te werken aan een veilige en plezierige sportomgeving.

Print en vink! Print deze pagina uit en gebruik de checklist als praktisch hulpmiddel om stap voor stap te werken aan een veilige en plezierige sportomgeving.

✓ GEDRAGSCODE

- Bepaal met elkaar, bestuur en belangrijke sleutelfiguren, het gezamenlijke vertrekpunt
- Bepaal voor wie de gedragscode geldt
- Schrijf de gedragscode
- Betrek de leden van jouw vereniging
- Formele vaststelling
- Implementatie
- Borging in dagelijks handelen
- Evalueren en actualiseren

✓ VERTROUWENS-CONTACTPERSOON

- Besluit en draagvlak in het bestuur
- Schets een helder profiel
- Ga actief en persoonlijk op zoek
- Selecteer de kandidaat en benoem deze als VCP
- Scholing en ondersteuning
- Communiceer binnen de vereniging
- Borging en continuïteit
- Evalueren en actualiseren

VERKLARING OMTRENT GEDRAG

- Besluit en draagvlak in het bestuur
- eHerkenning
- Vaststellen aanvrager VOG's
- Screeningsprofiel
- Registratiebeleid
- Communicatie

VAKKUNDIGE INSTRUMENTEERS, TRAINERS EN OFFICIALS

- Besluit en draagvlak in het bestuur
- Breng rollen en opleidingsbehoefte in kaart
- Stimuleer vrijwilligers om een opleiding te volgen
- Faciliteer en ondersteun opleidingen
- Besteed aandacht aan pedagogiek en sociale veiligheid
- Zorg voor begeleiding en uitwisseling binnen de vereniging
- Blijf investeren in ontwikkeling

Watersportverbond

Orteliuslaan 1041, 3528 BE Utrecht
www.watersportverbond.nl

Meldingen rondom veilige watersport kunnen naar meldpunt@watersportverbond.nl.
Actuele telefoonnummers van het Meldpunt Veilige Watersport vind je in het
kennisdossier [Veilig Sportklimaat](#) op de website.

 watersportverbond